

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางสาวกาญจนา บุญเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-480-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1918587X

20 ก.ค. 2544

**A DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR ENHANCING
SELF-SUFFICIENT ECONOMY CONCEPTS OF
PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS**

MISS KANCHANA BOONRUANG

**A Thesis Submitted In Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education
Department of Elementary Education**

**Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 974-333-480-7**

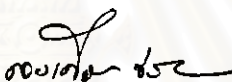
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดย   นางสาวกาญจนา บุญเรือง
ภาควิชา   ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. แรมดมร อยู่สถาพร

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองเดือน อ่อนน้อม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. แรมดมร อยู่สถาพร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุคนธมาน)

สถาบันคุรุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กาญจนา บุญเรือง การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (A DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR
ENHANCING SELF-SUFFICIENT ECONOMY CONCEPTS OF PRATHOM
SUKSA SIX STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา: รศ. ดร.แรมสมร อยู่สถาพร, 217 หน้า.
ISBN 974-333-480-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบ
พอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้หลักสูตรแบบมโนทัศน์และวิธีสอนแบบสืบเสาะ
หาความรู้ มีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้าน
เศรษฐกิจแบบพอเพียง 2) การทดลองใช้โปรแกรม และ 3) การปรับปรุงโปรแกรม ตัวอย่างประชากร
คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนหนองคูศรีวิทยาคม จังหวัดกาฬสินธุ์
จำนวน 30 คน ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงของนักเรียนหลังเข้า
ร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงของนักเรียนหลังเข้า
ร่วมโปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมใน
โปรแกรมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 2 นำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้เป็น
โปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาควิชา..ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา..ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา..2542.....

ลายมือชื่อปณิต..... *M. J.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Kandis Oglan*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาฯ.....

408 36571 27 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEYWORD: PROGRAM / CONCEPT-BASED CURRICULUM / SELF-SUFFICIENT
ECONOMY / PRATHOM SUKSA

KANCHANA BOONRUANG : A DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR
ENHANCING SELF-SUFFICIENT ECONOMY CONCEPTS OF PRATHOM
SUKSA SIX STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. RAMSAMORN
YOOSATHAPORN, Ph.D., 217 pp. ISBN 974-333-480-7

The purpose of this study was to develop a program for enhancing self-sufficient economy concepts of Prathom Suksa Six students using a concept-based curriculum and an inquiry approach. Three stages of the program in this study were : 1) to develop the program for enhancing self-sufficient concepts 2) to try out the program, and 3) to improve the program. The subjects were 30 students of Prathom Suksa Six in Nongkungsrivittayakom School, Kalasin Province, academic year 1999. The data from the second stage of this study were analyzed by using arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The findings were as follows :

- 1) The post-test arithmetic mean score of the self-sufficient economy concepts of the students participated in the program was higher than the pre-test at the .05 level of significance.
- 2) The post-test arithmetic mean score of the self-sufficient economy concepts of the students participated in the program was higher than the stipulated criterion score at the .05 level of significance.
- 3) Most students perceived that the arrangement of the program were appropriate at the high level

The data obtained from the second stage of the study were used to correct the deficiency of the program in order to get the completed program for enhancing self-sufficient economy concepts of Prathom Suksa Six students.

ภาควิชาประถมศึกษา.....
สาขาวิชาประถมศึกษา.....
ปีการศึกษา 2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถช่วยเหลืออย่างดีจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา
ข้อคิด ข้อเสนอแนะแนวทางในการวิจัย ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน้อม
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุคนธมาน
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูงที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะที่เป็น
ประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของผู้ทรง
คุณวุฒิที่ได้ตลอดเวลาตรวจสอบหลักสูตร แผนการสอน และเครื่องที่ใช้ในการวิจัยให้
เป็นอย่างดี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 3,500
บาท และมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระนาง
เจ้ารำไพพรรณี จำนวน 7,000 บาท ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณตา คุณยาย คุณน้า คุณพี่
และน้องๆ ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนทางการเงินและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจน
ประสบความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กาญจนา บุญเรือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๒
สารบัญแผนภูมิ.....	๓
บทที่	
1 บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
เศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริ.....	18
การส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ในโรงเรียนประถมศึกษา.....	26
มโนทัศน์กับการจัดการเรียนการสอน.....	27
หลักสูตรและการสอนตามแนวคิดของลอลี.....	35
การพัฒนาโปรแกรม.....	53
การเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจของนักเรียน.....	55
การพัฒนาโปรแกรมและการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้.....	56

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

NO THIS PAGE IN ORIGINAL

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	คำอธิบายมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง..... 63
2	อัตราส่วนข้อสอบวัดมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง..... 69
3	ความสัมพันธ์ของแผนการสอนกับขั้นตอนการสอนแบบสืบเสาะ หาความรู้ตามแนวคิดของลอลี..... 73
4	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนมโนทัศน์ ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม โดยใช้ค่าที (t-test dependent)..... 78
5	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนมโนทัศน์ ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง หลังเข้าร่วมโปรแกรมกับเกณฑ์ที่กำหนด หลังเข้าร่วมโปรแกรมโดยใช้ค่าที (t-test)..... 79
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายความคิดเห็น ของนักเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมและความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมในโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง..... 80
7	ผลการวิเคราะห์ระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนกจากการทดลองใช้ แบบวัดมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงเป็นรายข้อ..... 212
8	คะแนนมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงก่อนและหลัง เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง..... 214

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1 ลำดับชั้นการบูรณาการหลักสูตรตามแนวคิดของดอสี.....43
- 2 ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมส่งเสริมมโนทัศน์ด้าน
เศรษฐกิจแบบพอเพียง.....61
- 3 กรอบแนวคิดของงานวิจัย.....67

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย